

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

**Медичний факультет
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії**

**СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента**

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА У ЗВО

підготовки _____ магістра _____
спеціальності _____ І7 Терапія та реабілітація _____
спеціалізації _____ І7.01 Фізична терапія _____
освітньо-професійної програми _____ Фізична терапія _____

Силабус освітнього компонента «ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА У ЗВО»
підготовки магістра, галузі знань – І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення,
спеціальності – І7 Терапія та реабілітація, спеціалізації – І7.01 Фізична терапія, за
освітньо-професійною програмою – Фізична терапія.

Розробник: Грейда Н.Б., доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії, канд. пед.
наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(Сітовський А.М.)

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізичної
терапії та ерготерапії**

протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

(Андрійчук О. Я.)

I. Опис педагогічної практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика виду практики
Денна форма навчання	<i>I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення</i> <i>I7 Терапія та реабілітація</i> <i>17.01 Фізична терапія</i>	Клінічна
		Рік навчання 2
		Семестр 3
		Консультації 8 год
Кількість годин/кредитів: 120/4	<i>Фізична терапія</i> <i>Магістр</i>	Самостійна робота 112 год
		Форма контролю: залік

II. Інформація про керівника практики

Прізвище, ім'я та по батькові: Грейда Наталія Богданівна

Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Контактна інформація: Greida.Natalja@vnu.edu.ua

Термін практики: 2 тижні

III. Опис педагогічної практики

1. Анотація. Освітній компонент «Педагогічна практика у ЗВО» є нормативним для здобувачів освіти спеціальності I7 Терапія та реабілітація спеціалізації I7.01 Фізична терапія рівня підготовки магістра. Педагогічна практика у ЗВО є важливою частиною навчально-виховного процесу, в ході якого відбувається безпосереднє поєднання та реалізація теоретичних знань, що отримують здобувачі на заняттях, з практичною діяльністю магістрантів в якості педагогів. Це дозволяє, з одного боку, закріпити й поглибити знання теорії, а з іншого – набути вміння й навички, необхідні для майбутньої самостійної роботи. У відповідності з навчальним планом спеціальності I7 Терапія та реабілітація, спеціалізації I7.01 Фізична терапія магістранти денної форми навчання проходять педагогічну практику у ЗВО у 3 семестрі другого року навчання упродовж 2 тижнів. Педагогічну практику у ЗВО магістри проходять, як правило, у Волинському національному університеті імені Лесі Українки базі медичного факультету. Педагогічна практика у ВНЗ є складовою професійної підготовки спеціалістів на другому (магістерському) рівні вищої

освіти і завершальним етапом практичної підготовки здобувачів освіти до професійно-педагогічної діяльності.

2. Пререквізити. Методика викладання та клінічної супервізії.

Постреквізити. Підготовка до ЄДКІ.

3. Метою педагогічної практики у ЗВО є оволодіння магістрами спеціальності І7 Терапія та реабілітація сучасними методами, формами навчально-виховної роботи у закладах вищої освіти, формування в них професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання інтересу до професії, потреби систематично поновлювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності, вивчення та використання передового й новаторського педагогічного досвіду.

Основні завдання практики:

- поглиблення і розширення теоретичних знань зі спеціальних і психолого- педагогічних дисциплін, набутих здобувачами, застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час проходження практики;
- формування у здобувачів-магістрів психолого-педагогічних і методичних умінь викладання відповідних освітніх компонентів у системі вищої школи;
- вироблення вмінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методики навчання;
- формування вмінь професійного і педагогічного спілкування з аудиторією здобувачів освіти;
- виховання в магістрів досвіду роботи науково-педагогічного працівника, морально-етичних якостей, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті.

4. Компетентності. Результати навчання. Soft skills

Освітній компонент спрямований на формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати автономно та у мультидисциплінарному контексті складні спеціалізовані задачі та проблеми, пов'язані з порушенням рухових та поєднаних з ними функцій, які забезпечують активність та участь особи; провадити практичну, адміністративну, наукову, інноваційну та освітню діяльність у фізичній терапії.

Загальні компетентності

ЗК 01. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 04. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 09. Здатність проводити наукові дослідження у сфері фізичної терапії, використовувати й поширювати найкращі наявні докази у професійній та викладацькій діяльності, для поліпшення якості послуг фізичної терапії та освіти.

СК 11. Здатність здійснювати рефлексивну професійну діяльність, самоаналіз та безперервний професійний розвиток.

Очікувані результати навчання (РН)

РН 04. Оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

РН 19. Викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти, брати участь у реалізації освітніх програм як клінічний керівник/методист/супервізор навчальних практик.

РН 20. Планувати та здійснювати особистий професійний розвиток, сприяти професійному розвитку колег.

Застосування методів навчання у формуванні soft skills здобувачів при опрацюванні матеріалу освітнього компоненту

Зміст soft skills	Методи навчання
Критичне мислення	Метод Сократа
Аналітичне мислення	Кейс-метод (метод конкретних ситуацій)
Креативність	Моделювання ситуацій
Лідерство	Симуляція – імітація реальних клінічних ситуацій або процедур
Когнітивна гнучкість	Творчі вправи
Уміння працювати в команді	Дебати
Тайм менеджмент	Виконання індивідуальних завдань
Уміння комунікувати	Евристичний метод
Адаптивність	Майстер-клас
Самонавчання та саморозвиток	Виконання індивідуальних завдань
Емоційний інтелект та управління емоціями	Створення ситуацій емоційно-етичних переживань

5. Зміст педагогічної практики

Зміст педагогічної практики у ЗВО магістрів спеціальності І7.01 Терапія та реабілітація складає навчально-методична робота, яка і визначає її основну мету. Саме в ході навчально-методичної роботи реалізуються основні завдання практики, що полягають у формуванні у магістрантів навичок викладацької роботи.

Зміст навчально-методичної роботи:

- відвідування лекцій, семінарських занять та консультацій, що проводять науково-педагогічні працівники кафедри та факультету з метою вивчення методичного досвіду, оволодіння методикою підготовки до занять і методикою викладання навчального матеріалу;
- освоєння засобів організації та контролю самостійної роботи здобувачів;
- відвідування занять, що проводять магістранти-практиканти з подальшим їх обговоренням.

Під час педагогічної практики у ЗВО здобувачі освіти повинні:

1) *ознайомитися:*

- з навчально-методичною, організаційною, науковою та виховною роботою кафедри, на якій проводиться практика;
- з програмно-методичним забезпеченням освітнього компоненту (освітніх компонентів), з якої(их) будуть проводитися заняття практикантом;
- зі специфікою методики роботи науково-педагогічних працівників;

2) *вивчити:*

- силабуси де будуть проводитися практичні заняття;
- психологічні, вікові та індивідуальні особливості здобувачів групи, де будуть проводитися навчальні заняття, стан успішності цих здобувачів;
- особливості організації та проведення науково-дослідницької роботи здобувачів;

3) *сформувати навички й уміння майбутньої педагогічної діяльності:*

- відвідувати заняття навчально-педагогічних працівників кафедри;
- розробити розгорнутий план-конспект лекції та практичного заняття відповідно до силабуса;
- самостійно проводити практичні заняття, в тому числі й одне залікове заняття;
- відвідати заняття своїх колег та взяти участь в їхньому обговоренні.

Навчально-методична робота здобувачів має дві складові частини, що доповнюють одна одну: самостійна робота та індивідуальна робота під керівництвом науково-педагогічного працівника. Виходячи з того, що загальний обсяг педагогічної практики складає 90 годин, на самостійну роботу відводиться 112 годин, а на консультації – 8 годин.

Самостійна робота здобувача полягає у відвідуванні лекцій, семінарських занять, консультацій, які проводять науково-педагогічні працівники; участь у навчально-методичній роботі кафедри. Самостійна робота магістранта під час педагогічної практики передбачає опрацювання теоретичних матеріалів для підготовки та проведення занять, роботу в бібліотеці та в Інтернеті, підготовки планів-конспектів лекцій та практичних (лабораторних) занять, що будуть проводитись, відвідування занять викладачів факультету та систематичне спілкування з керівником практики, участь в консультативних заняттях з питань проведення практики тощо. Зокрема, обов'язковим є відвідування занять, які проводять інші здобувачі-практиканти з активною участю в обговоренні результатів.

Самостійна робота під керівництвом науково-педагогічного працівника, який надає консультації, у процесі проходження педагогічної практики є основною у всьому процесі педагогічної практики, оскільки саме в ході цієї частини практики виявляються та закріплюються викладацькі здібності магістрантів. Вона включає в себе: проведення самостійних занять під керівництвом викладача; одного залікового практичного заняття; участь у методичній, виховній, організаційній роботі базової кафедри тощо.

Етапи та план проходження практики

Таблиця 1

Основні етапи проходження педагогічної практики у ЗВО

Етап роботи	Види роботи	Керівництво
I етап	Знайомство з роботою кафедри, навчальною групою. Відвідування занять науково-педагогічних працівників кафедри. Знайомство з документацією. Складання індивідуального плану роботи. Планування роботи. Планування й підготовка до занять	Консультація керівника практики
II етап	Затвердження плану та змісту лекцій та практичних (лабораторних) занять керівником практики. Підготовка до занять. Проведення пробних занять. Відвідування занять інших практикантів. Участь у проведенні методичної роботи базової кафедри	Консультація керівника практики
III етап	Проведення відкритих (залікових) лекційних та практичних (лабораторних) занять. Відвідування відкритих занять інших магістрантів-практикантів. Участь у проведенні методичної, виховної, організаційної роботи базової кафедри	Консультація керівника практики
IV етап	Оформлення документації. Підготовка та захист звіту. Підведення підсумків практики	Консультація керівника практики

Критерії оцінювання педагогічної практики у ЗВО

Педагогічна практика у ЗВО оцінюється за всіма видами діяльності у процесі проведення поточного та підсумкового модульного контролю відповідно до розробленої системи балів.

Поточний контроль здійснюється керівником практики упродовж проходження здобувачами педагогічної практики у ЗВО шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи, залікових навчальних занять.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності здобувачів протягом конкретного періоду. При висвітленні диференційованої оцінки магістру враховується рівень теоретичної підготовки до заняття, якість виконання завдань практики, підготовки звіту і захисту практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями й навичками, ставлення до здобувачів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та час її подання.

Після закінчення терміну практики магістри звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Загальна форма звітності здобувача освіти за практику – письмовий звіт. Письмовий звіт разом з іншими документами подається для аналізу керівнику практики від кафедри. Звіт з практики захищається здобувачем освіти при комісії, призначеній завідувачем кафедри або деканом факультету (звіти за навчальну практику можуть розглядатися безпосередніми її керівниками від кафедри з виставленням

оцінок). Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри, а загальні підсумки підводяться на засіданні вченої ради факультету не менше одного разу протягом навчального року.

Індивідуальні звіти магістрів-практикантів є основним звітним документом. На основі письмового індивідуального звіту та усного захисту практики на засіданні кафедри затверджується загальна оцінка практики. Індивідуальний звіт містить:

- щоденник, що фіксує всі форми роботи під час практики, з помітками про виконання кожного виду роботи: теми лекцій, практичних, лабораторних занять, які проводив практикант;
- план-конспект залікового заняття;
- методичні розробки відповідних практичних або лабораторних занять, плани- конспекти лекцій;
- індивідуальний звіт з робочим планом проходження практики;
- відгук керівника практики;
- рекомендації щодо вдосконалення практики.

Загальний звіт про проходження педагогічної практики у ЗВО подається на відповідну кафедру факультету у 5-денний термін після закінчення практики.

Предметом оцінювання якості практичної підготовки магістра є рівень набутих ним практичних знань і навичок, уміння вести полеміку та захищати запропоновані у звіті положення. Отже, якість практичної підготовки магістра оцінюється за такими показниками поточного і підсумкового модульного контролю:

- самостійне проведення навчальних занять;
- повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази;
- вчасність та якість оформлення щоденника і звіту про практику, своєчасне представлення їх на перевірку керівникові;
- демонстрація набутих практичних знань і вмінь, захист звіту про практику.

Таблиця 2

Шкала підсумкового залікового контролю

Показники	Бали
Оцінка за захист звіту про практику та демонстрацію набутих здобувачем практичних знань і вмінь	0-80
Самостійне проведення навчальних занять (за кожне проведене самостійно заняття нараховується 3 бали)	0-60
Повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази	0-40
Вчасність та якість оформлення здобувачем щоденника і звіту про практику	0-20
Загальна оцінка	0-200

IV. Оцінювання результатів практики

Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, порядності та толерантності.

Вивчення освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті. Середовище під час проведення занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти не повинні спізнюватися на заняття, дотримуватись правил техніки безпеки, мати засоби індивідуального захисту та спецодяг.

До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note), зареєструватись на [платформі](#) дистанційного навчання ВНУ імені Лесі Українки для проходження тестування та роботу з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу.

Також здобувачі вищої освіти мають право на зарахування певної кількості балів, відповідно до [Положення](#) про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання освітнього компоненту відбувається відповідно до [Положення](#) про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. Політика академічної доброчесності регламентується чинними законодавчими актами України та внутрішніми документами університету: [Кодексом](#) академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки та [Положенням](#) про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки, які встановлюють загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватись у своїй діяльності, а також забезпечують дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних

взаємовідносин.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. У разі пропуску заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі за графіком відпрацювання згідно з [Положенням](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

У разі порушення дедлайнів виконання завдань, без поважних причин, робота може оцінюватися на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

V. Підсумковий контроль

Організація та порядок проведення підсумкового контролю відбувається у відповідності до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Терміни проведення підсумкового контролю, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії. У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів підсумкового контролю.

Повторне складання підсумкового контролю допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна:

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навч.-метод. посіб. [За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів] / Авт. кол.: Стинська В.В., Прокопів Л.М., Завгородня Т.К., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. Івано-Франківськ, 2021. 430 с.
2. Кулик І.В. Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача: методичні рекомендації. Івано-Франківськ: НАІР, 2021. 66 с.
3. Методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни «Методика викладання у вищій школі» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Укладачі: Барабаш В.А., Римар С. П. Кропивницький: ЦНТУ. 2023. 60 с.
4. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022. 180 с.

Додаткова:

1. Гніденко М.П., Вишнівський В.В. Сучасна методика викладання у вищій школі: посібник. К., 2019. 127 с.

2. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи: підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
3. Дубасенюк О.А., Антонова О.Є. Методика викладання педагогіки: курс лекцій: вид.2, доповнене. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 327 с.
4. Інноваційні методи проведення занять: метод. посіб. Автор-укладач Кожухар О.А. Чернігів, 2017. 24 с.
5. Кайдалова Л. Г., Науменко Н.В. Методика викладання у вищій школі: методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів вищої освіти. Харків, 2021. 46 с.
6. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
7. Методичні вказівки до виконання дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Вид.2- ге, доп. і переробл. /Уклад. В.В. Стинська, Т.К.Завгородня. Івано–Франківськ: НАІР, 2020. 44 с.
8. Методичні вказівки щодо виконання та подання результатів науководослідної роботи студента : мет. вказівки / Є.В. Калюга, Н.П. Кузик, І.В. Мельниченко, С.В. Тивончук. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2017. 35 с.
9. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.
10. Прищак, М. Д., Залюбівська О.Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.
11. Стинська В., Прокопів Л. Інноваційні методики викладання дисциплін у ЗВО в процесі магістерської підготовки. Гірська школа українських Карпат. 2020. № 22. С. 145 -150.
12. Стинська В. Моделювання професійної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти. Нові технології навчання. 2020. Вип. 94. С. 321–326.
13. Супрун М.В. Інноваційна діяльність викладача вищої школи: навчально-методичні матеріали для студентів магістратури. Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. 76 с.
14. Якимова Л.М. Методика викладання фахових дисциплін у ЗВО: опорний конспект лекцій у схемах і таблицях : навч. посібник. Чернівці Технодрук, 2019. 177 с.

Інтернет ресурси:

1. Абакумова О. О. Феномен дистанційної освіти [Електронний ресурс] : монографія; під заг. ред. А. А. Мельниченка. Київ : "АртЕк", 2021. 212 с. ISBN 978-617-7814-96-1. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONA НТ.2039216>.
2. Академічна доброчесність в університеті: погляд і роль студентів. URL: <https://saiup.org.ua/novyny/akademichnadobrochesnist-v-universyteti-poglyad-rol-studentiv/>.

3. Вдосконалення викладання у вищій освіті: теорія та практика [Електронний ресурс] = Teaching Excellence in Higher Education: Theory and Practice : монографія / [С. Калашнікова, Н. Базелюк, О. Базелюк, та ін.] ; за наук. ред. С. Калашнікової ; Ін-т вищої освіти НАПН України. Київ, 2023. 255 с.
4. Дружкова І. С. Конспект лекцій з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» [Електронний ресурс] : для магістрів усіх спец. ден. та заоч. форм навчання; відп. за вип. А. О. Соловей ; Каф. соціології, філософії і права. Одеса : ОНАХТ, 2020. 56 с.
5. Ефендієва С. М., Знаменська І.В., Гончарова Є.Є. Вебінар як дистанційна форма підвищення кваліфікації педагогічних працівників. URL: http://repository.pdmu.edu.ua/bitstream/123456789/15547/1/Vebinar_yak_dystantsiyna_forma_pidvyshchennya_kvalifikatsiyi_pedahohichnykh_pratsivnykiv.pdf.
6. Інструктивні рекомендації про порядок організації та проведення міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференцій та семінарів студентів і молодих учених. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/1130>.
7. Нагаєв В.М., Портян М.О. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Харків: Стильна типографія, 2018. 289 с. URL:https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/4929/1/NP_VVSh_2018.pdf <https://cuesc.org.ua>.
8. Фіцула М.М. Педагогіка. Інтернет-магазин «bookstore.net.ua». URL: <http://bookstore.net.ua/moreinfo.php?Bookid=98>
9. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
10. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
11. Стеценко Н.М. Ділова гра як метод формування професійної спрямованості майбутніх менеджерів освіти. URL: <http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle>.
12. Електронний ресурс: <http://www.studfiles.ru/preview/5394457>.